

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **M. G.**, bývajúcej v B., zastúpenej M. Š., advokátom, so sídlom Z., proti povinnej **A. R.**, bývajúcej v B., **o uspokojenie peňažnej pohľadávky 1.000.000,- Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 1 Er 1842/2002, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. mája 2007 sp. zn. 17 CoE 52/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

P povinnej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I uznesením z 1. decembra 2006 č. k. 1 Er 1842/2002-235 uložil oprávnenej povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekučného konania vo výške 35.062,- Sk. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 44 ods. 7 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a vecne tým, že vzhľadom k zmene súdneho exekútora v priebehu exekučného konania na návrh oprávnenej, pôvodnému súdnemu exekútorovi končiacemu exekučnú činnosť v danej veci vzniklo právo na odmenu spôsobom, ako keby prišlo k zastaveniu exekúcie. Uloženie povinnosti oprávnenej nahradiť súdnemu exekútorovi nevyhnutné trovy exekúcie odôvodnil zavinením oprávnenej na zmene súdneho exekútora v zmysle ust. § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku a výšku trov určil v zmysle vyhlášky 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. mája 2007 sp. zn. 17 CoE 52/2007 uznesenie súdu prvého stupňa zmenil uložiť oprávnenej povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie vo výške 22.977,- Sk a o práve na náhradu trov odvolacieho konania vyslovil, že žiadny z účastníkov a ani súdny exekútor nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uznesenia uviedol, že právne a skutkové závery súdu prvého stupňa sú správne základom ktorých je uloženie povinnosti oprávnenej zaplatiť náhradu trov exekúcie súdnemu exekútorovi. Nesprávny bol ale postup pri určení prisúdenej výšky tejto náhrady v časti dane z pridanej hodnoty, o ktorú nesprávne zvýšil aj náhradu hotových výdavkov a náhradu za stratu času, hoci z ust. § 196 zák. č. 233/1995 Z. z. jednoznačne vyplýva, že o daň z pridanej hodnoty sa zvyšuje, za splnenia aj ďalších podmienok, len odmena súdneho exekútora. Nesprávny bol aj postup, ktorým prisúdil súdnemu exekútorovi náhradu za stratu času v celej ním uplatnenej výške, keď z vyúčtovania cestovného vyplýva náhrada za stratu času len 420,- Sk za 21 polhodín.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie oprávnená. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku, ktoré odôvodnila tým, že odvolací súd mal na prejednanie jej odvolania nariadiť odvolacie pojednávanie, i keď mu táto povinnosť nevyplýva z Občianskeho súdneho poriadku, vzhľadom na predmet konania a najmä skutkovú zložitost' veci, mal svoj procesný postup organizovať tak, aby v konaní predchádzajúcom uloženiu tejto povinnosti umožnil oprávnenej primerané vyjadrenie ku prípadnému uloženiu povinnosti. Neprejednaním veci verejne porušil čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Oba sudy podľa dovolateľky porušili aj ust. § 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože bez ústavne akceptovateľného dôvodu uložili oprávnenej povinnosť zaplatiť trovy exekučného konania, nakoľko nezohľadnili zmysel a účel náhrady trov konania a použili výklad zákona odkloniac sa od jeho výslovného znenia a rozhodli spôsobom zjavne vybočujúcim z medzí zákona. Rozhodnutie odvolacieho súdu považovala za arbitrárne a neodôvodnené. Napokon nesprávne priznali oba sudy súdnemu exekútorovi v rozpore so znením Exekučného poriadku do 31.08.2005 okrem odmeny, na ktorú mal nárok, aj náhradu ďalších výdavkov.

Povinná sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorá je zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým prípustnosť dovolania, t. j. či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O.s.p. možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. a proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné ešte aj v prípadoch uvedených v ustanovení § 239 O.s.p.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie oprávnenej proti uzneseniu. V zmysle § 239 O.s.p. platí, že pokiaľ odvolací súd vydal svoje rozhodnutie v tejto procesnej forme je dovolanie proti nemu prípustné, ak je napadnuté zmeňujúce uznesenie (§ 239 ods. 1 O.s.p.) alebo potvrdzujúce uznesenie, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd v ňom vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide po právnej stránke o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, alebo ak c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.).

Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne

vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania oprávnenej z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebným, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľka tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p. ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí.

So zreteľom na oprávnenou tvrdené dôvody prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdení dovolateľky, že v prejednávanej veci jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), pričom naplnenie tejto skutkovej podstaty videla v neprejednaní vecí verejne na pojednávaní a v neodôvodnení, resp. neúplnom odôvodnení dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. O vadu, ktorá je z hľadiska ust. § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide len v tom prípade, ak išlo o postup nesprávny (z hľadiska zachovania postupu súdu určeného zákonom alebo ďalšími

všeobecne záväznými právnymi predpismi) a ak sa postup súdu prejavil v priebehu konania.

O takéto odňatie možnosti konať pred súdom však nejde v prípadoch, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní bez nariadenia pojednávania, keď išlo o prípady uvedené v § 214 ods. 2 O.s.p. tak, ako sa to stalo aj v prejednávanej veci.

Dovolaiteľka porušenie svojho práva konať pred súdom videla v tom, že odvolací súd vec neprejednal verejne v súlade s ust. § 214 ods. 1 O.s.p. a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Predovšetkým bolo potrebným ustáliť obsah základného práva na verejné prerokovanie veci podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a potom zistiť, či namietaným konaním Krajského súdu v Bratislave sa vôbec vytvorila možnosť jeho porušenia v dôsledku existencie priamej príčinnej súvislosti medzi označeným konaním tohto súdu a základným právom oprávnenej.

Za "prerokovanie veci" podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať aj také konanie, v ktorom súd vecne (meritórne) neprerokováva takú vec, o súdnu ochranu ktorej ho oprávnený subjekt požiadal. Pre konanie a rozhodovanie súdov o takýchto "iných" (nie meritórnych) otázkach sa preto ani nevyžaduje prítomnosť účastníkov súdneho konania, nakoľko len pre "prvostupňové konania, ako aj pre odvolacie konania, v ktorých súd meritórne rozhoduje o veci, Občiansky súdny poriadok ráta s prítomnosťou účastníkov súdneho konania [§ 115 ods. 1, resp. § 214 ods. 1 O.s.p. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 87/97 z 02.12.1997)]. Uvedený záver potvrdzuje aj § 214 ods. 2 písm. c/ O.s.p., podľa ktorého pojednávanie netreba nariaďovať, ak odvolanie smeruje proti uzneseniu.

Oprávnená tvrdila, že uznesenie odvolacieho súdu je neodôvodneným. Neodôvodnené a tým nepreskúmateľné súdne rozhodnutia zakladajú protiústavný stav, pretože podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sa ukladá súdom zákonom ustanoveným postupom - teda v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. poskytovať ochranu právam, ktoré sú predmetom občianskeho súdneho konania. Vždy však musí byť predmetom veľmi starostlivej úvahy, kedy o taký prípad

pôjde; oň by išlo napr. vtedy, ak by sa odvolacie súdne rozhodnutie obmedzilo len na arbitrárne odôvodnenie, že sa „stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa“, ale bez toho, že by sa čo len zmienilo o námietkach odvolateľa, ktorými tento brojil proti prvostupňovému rozhodnutiu, a nezaujal by k nim svoj názor, o ktorý prípad však v preskúmvanej veci nejde.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktorá súd zaväzuje, platí zásada, aby svoje rozhodnutia odôvodňovali; tento záväzok nemôže byť chápaný tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument (Van Hurk v. Holandsko, 1994), a preto rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolnosti každého prípadu (Ruiz Torija a Hiro Balani v. Španielsko, 1994).

V danej veci je odvolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorý rozhodol o trovách konania a vzhľadom k povahe rozhodnutia a ku charakteru predmetu konania, je potrebné primerane aplikovať ust. § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 167 ods. 2 O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd pri zmene uznesenia súdu prvého stupňa, ktorého predmetom sú trov exekučného konania, ktoré zmenil v prisúdenej výške znížením (čiastočne v prospech oprávnenej), súhlasil s právnym záverom súdu prvého stupňa, že účastníčkou povinnou zaplatiť náhradu trov konania súdnemu exekútorovi je oprávnená vzhľadom k jej procesnému zavineniu spôsobenému jej dispozičným úkonom – návrhom na zmenu exekútora bez uvedenia dôvodu navrhovanej zmeny, v zmysle § 203 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. a nesúhlasil len s výškou prisúdených trov, ktorý nesúhlas aj odôvodnil právne ust. § 196 cit. zák. a vecne tým, že o daň z pridanej hodnoty sa zvyšuje len odmena súdneho exekútora, nie aj iné zložky jeho trov. Nesúhlasil ani s výškou súdom prvého stupňa prisúdenej časti náhrady za stratu času, ktorý aj právne odôvodnil ust. § 23 ods. 2 vyhl. č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov, ktorý právny predpis, ako vyplýva už z jeho názvu, rieši výšku odmeny a náhrad súdnych exekútorov pri výkone exekučnej činnosti.

Z práva na spravodlivý proces vyplýva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že (ne)majú význam pre rozhodnutie vo veci samej (porov. Krasko v. Švajčiarsko, 1993).

S poukazom na vyššie uvedené preto nedošlo v danej veci k vade konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Nakoľko prípustnosť dovolania oprávnenej nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie v súlade s ustanovením § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

V dovolacom konaní nebola oprávnená úspešná a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo úspešnej povinnej (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom k tomu, že jej v dovolacom konaní nevznikli žiadne trovy, dovolací súd jej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. júna 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: